

Eesti Kunstiakadeemia
Kunstikultuuri teaduskond
Muinsuskaitse ja restaureerimise osakond

Viljar Vissel

Juuru pastoraadi peahoone ajaloolised tapeedid

2012/ 2013. õ-a Arhitektuuri konserveerimise ja restaureerimise täiendkoolituskursuse
lõputöö

Tallinn 2013

Sisukord

Sissejuhatus	3
Ajalooline ülevaade	4
Juurus teeninud pastorid ja võimalikud remondi- ja ümberehituste ajad	5
Interjööride kirjeldus	7
Kokkuvõte	38
Kasutatud materjalid	39
Lisad	40

Sissejuhatus

Käesolev uurimustöö keskendub põhirõhuga Juuru pastoraadi peahoone interjööris kasutatud tapeetidele. Uuringute käigus on avatud ja dokumenteeritud kuue ruumi tapeedi kihid. Juuru pastoraadi esinduslik arhitektuurikeel oli kõnekaks tähelepanu suunajaks, et esmamuljes tagasihoidlikud interjöörid võivad ja saavad pakkuda palju enam.

Mälestise nimi: **Juuru pastoraadi peahoone**

Mälestise registri number: **15168**

Registreeritud kinnismälestis on liigituse järgi ehitismälestis

Arvele võetud ja registreeritud 17.06.1998

Katastrikood: **24005:002:0694 (mälestise)**

Mälestise tunnus: **18 sajandi lõpust pärinev erandlikult suuremõõtmeline pastoraadi näide, millel on terviklikult säilinud algupärane välisilme ja arhitektuurne vormistus.**

Aadress: Rapla maakond, Juuru vald, Juuru alevik Kirikla (mälestise)

Asendiplaan: Lisa 1

Esimeses peatükis on põgus ülevaade Juuru pastoraadi ajaloost ja ülevaade maksimaalselt leitud materjalist võimalike teostatud remontide ja ümberkujunduste ning ehituste kohta.

Teine peatükk kirjeldab täpsemalt pastoraadi peahoone ruume ja uuritud seinakatteid. Kõik ajaloolised tapeedikihid on ruumide kaupa esitatud tabeli vormis.

Töö juurde kuuluvad illustreeriva materjalina fotod.

Ajalooline ülevaade

Esimene dokumentaalne teade Juurust pärineb „Liber Census Daniaest“ 1241. aastast, milles mainitakse küla nimega Juriz. 1313 – 1337 aastatel kuulus Juuru Jurdeni nimelisele vasallisuguvõsale, kes said oma nime nähtavasti muistse kohanime järgi. Juuru ümbrus on laiemalt tuntud 1858. aasta talurahva ülestõusu, nn Mahtra sõjaga, seotud sündmuste kaudu.

Juuru oli varasemalt ajaloolisel Harjumaal iseseisev kihelkond. Taani Hindamisraamatu andmeil rajati Juuru kirik Harjumaal esimeste seas (Hageri kiriku järel 1240. aasta paiku). Harjumaa kihelkondadest oli Juuru 19. sajandi lõpul nii suuruse kui ka rahva arvu poolest keskmine.

Juuru kihelkonnas oli üksteist rüütlimõisa, seitse kõrvalmõisa ning üks rüütelkonna – ja kirikumõis.¹ Juuru kirikumõis kujutas endast väikemõisa, mis asus kihelkonnakirikule kuuluval maavaldusel (saksa keeles *Widme*). See oli mõeldud kihelkonnavaimulike ülalpidamiseks nende ametiaja vältel. Teatud osa sellest moodustas nn. armumaa (*Gnadenhaken*), mille sissetulek oli mõeldud pensionina pastori lesele. Tavaliselt oli mingi osa kihelkonnakiriku maast antud kasutada ka köstrile (*Küsterat*).

Kirikumõisal olid peaaegu samavõrdsed õigused, mis rüütlimõisal, välja arvatud viinapõletamise ja kõrtsipidamise ning maapäevast osavõtu õigus.

Majanduslikult ja juriidiliselt jagunes kirikumõisate maa mõisa- ja talumaaks. Oli aga ka selliseid pastoraate, millel talumaa puudus. Kirikumõisa maad tuli sel juhul harida kas kihelkonna mõisate poolt saadavate teosulaste või kirikumõisa maale asustatud palgalise mõisasulase või päeviliste tööjõuga.²

Pastoraadid olid vabastatud kõigist avalikest koormistest ja andamitest, kuid pastoraadi talupojad ei erinenud maksukohustuste osas sisuliselt teistest mõisa talupoegadest. Juuru kirikumõis (*Pastorat Jörden*) on Juuru Mihkli kiriku juures asuv pastoraat. Kirikust lõunasuunas asub pastoraadihoone (Foto 1), sellest lõunas aidad ja kivist kelder. Kaugemale jäi sõiduhobuste tall ja läänesuunale jäi leerimaja.

Pastoraadi peahoone vanema keskmise osa ehitusaeg jääb 18. sajandi II poolde. Juhan Maiste võrdleb Juuru kiriku piirdemüüri värava (Mälestise reg nr 15166) motiive pastoraadi peauksega ja toob välja tugeva sarnasuse. Põhja- ja lõunatiiva juurdeehitused on lisatud peahoonele 19. sajandi lõpul.

Pastoraadihoone on ühekorruseline paekivist rangeilmelise kujundusega ehitis. Hoonet katab seintest kõrgem poolkelpkatus. 1966. aastal inventeerimisplaani oli märgitud katusekatteks sindel, praeguseks katteks on eterniit ja planeeritav katus on plekk katus. Hoone on 7-teljeline ja kahe korstnaga. Sokkel on suhteliselt kõrge, aknad on suured ja kõrged, mis on 6-ruudulise raamjaotusega. Katuses on nii esi- kui tagafassaadil kaks väikest kolmnurkset aknauuki, millest tagafassaadil on säilinud vaid lõunapoolsem. Hoonel on esifassaadi joonel mõlemal tiival kitsad hilisemad juurdeehitused, mis on kaetud viilkatusega. Tiibhoonete akende kuju kordab põhihoonete aknaid.³

¹ <http://mois.ee/kihel/juuru.shtml> (vaadatud 14.05.2013).

² OÜ Restauratorprojekt. Muinsuskaitse eritingimused Juuru pastoraadi remont-restaureerimistödeks. Tln. 2008. A-8984.

³ Ranniku, Veljo. Eesti NSV mõisate esialgne ülevaade. Rapla rajoon. Tln. 1978.

Juuru kirikus teeninud pastorid ja võimalikud remondi- ja ümberehituste ajad

Enne interjööri analüüsi tuleb uurida ja analüüsida Juurus teeninud pastorite poolt kroonikasse⁴ märgitud mälestusi.

Pastorite teenistusaastad Juuru Mihkli koguduses:

- 1651-1695 **Johann Justus Ludwig** / *eluaastad* 1622-1695
- 1696-1729 **Helmich Reinhold Ludwig** (eelneva poeg) / 1651-1737
- 1729-1771 **Ehinger Ludwig** / 1705-1771
- 1771-1790 **Friedrich Gustav Knüpffer** / 1745-1790
- 1790-1834 **Samuel Christian Kettler** (1765 Kaius – 1834 Juurus)
- 1835-1844 **August Anton Kettler**/ 1808 – 1844/
- 1844–1874 **Johann Georg Berg** (1817 Tartus – 1878)
- 1874-1881 **Theodor Eberhardt** (1847 Moskvast – 1882 suri Juurus kopsupõletikku)
- 1881-1903 **Carl Paul Hasselblatt** (sünd 1853 Kambjas – 1903 suri kopsupõletikku)
- 1903-1939 **Christfried Brasche** (sünd 1875 Tallinnas-?)

Alljärgnevatel aastatel toimunud sündmused vajasisid lähemat tähelepanu ja olid suureks abiks pastoraadi peahoonest leitud tapeetide analüüsimisel:

Samuel Christian Kettler töötas Juurus 1790-1834, **olles üks kõige pikemaajalisem vaimulik kirikus**. Peale õpinguid Tallinnas (*Reval*) 1782. aastal, tudeeris ta 1783-1786 Jenas. Tagasi kodumaale naasnuna oli ta koduõpetajaks Seli mõisas von Stenbockide juures. Ta oli kaks korda abielus, esimesest abielust Catharine Schleppengrelliga oli ta üheksa last, kes kõik olid surnult sündinud. Teisest abielust Charlotte Bornwaiseriga oli tal kaheksa last, kaks poega surid varases eas, kolm poega ja kolm tüdruku olid 1834. aasta seisuga veel elus. Juurus pastorina töötas Kettler 44 aastat. Ta maeti kirikuaeda elumaja-poolses nurgas, kuna tema soov oli olla ka hauas lähedal oma kirikule ja lastele.

1835 – Juuru pastoraadis toimus kirikukonvent

1836 – pastoraadi ümbritseva kivimüüri ehitamise algus

1838 – pastoraadis toimus kirikukonvent

1840 – kirikuaia valmis Maydellide kabel

1841 – pastoraadis toimus kirikukonvent

1842 – pastoraadis toimus uute põrandate panek. Uued põrandad said saal ja saali vasakul pool asuv tuba. Põrandate alla tehti nn. eesti põrand – lubjast ja jämedast kruusast valmistatud segu, mis kinnitambitud ja hästi kõvaks kuivada lastult sai sellest hea aluspõrand. Selline põrand oli kirikuõpetaja soov ning ta lisis: „Põrand, mis seni oli talumatult külm, muutus nüüd hästi soojaks.“

⁴ Juuru kiriku ja kihelkonna kroonika.

1844–1874 – pastoriks Johann Georg Berg. Lõpetanud Tallinna gümnaasiumi, Tartus tudeeris usuteadust 1836-41. Valitud pastor ei meeldinud eesti kogudusele. Bergi järgi oli pastoraadis seitse tuba, üks teenijaskonna tuba ja kirjutustuba.

1847– Juuru kirikutorni ehitus, uus materjal torni katteks. Kiriku koor ja pingid värviti uuesti üle õlivärviga

1857– pastoraadi katus saab uue sindelkatuse.

1873– pastor Bergile tuli abiline Theodor Eberhardt. Pastorina teenis Juurus 1874-1881. Pärast õpinguid Tallinnas, tudeeris ta Tartus 1867-1872. Eberhardtist sai Bergi järglane kihelkonna kirikus. Pastoraat sai suured klaasidega aknad, senised väiksed aknad jätsid väga sünge mulje. Kirik värviti uuesti valgeks. Käärkambrisse seati sisse uus raudahi.

1875– pastoraadis toimuvad uuendused. Pastor abiellus ja seetõttu tapetseeriti kõik eluruumid. Saalis ja aiapoolses nurgatoas tehti uued ahjud, varasemad oldi halvasti teostatud. Talvel olevat tubades olnud alla 7 kraadi külma.

1881– pastoriks valiti Carl Paul Martin Hasselblatt Tartus õpingud. (Foto 2) 1884– Hasselblatt abiellus Petershofi pastori A. Bertoldži tütre Anna Bertoldžiga. Sellel puhul toimus pastoraadis taas remont ja uuenduskuur. Samal aastal uuris üks arhitekt Juuru kiriku vastupidavust ümberehituse tarbeks. Jätkuvad endiselt kirikule rahaannetused uue kiriku ehitamiseks.

1895– Kiriku ümberehitatud ja neogooti stiilis täiendatud hoone pidulik avamine.

1903– Uue pastori Christfried Brasche saabumine (Brache oli pastoriks kuni 1939. aastani). Toimus pastoraadi põhjalik renoveerimine, uue pastori tuleku puhul oli korrastati pastoraat.

1905– revolutsiooni lainest jäi Juuru pastoraat puutumata.

1911– pastoraadis võeti ette suurem remont. Uus sindelkatus, raudkivist tsemendiga müüritud vundament. Kiriku valgendamine

1912– pastoraadi pööningule ehitati kaks tuba kooli jaoks

1918– sakslaste sissetulekuga asusid pastoraati elama kaks leitnandi

1919– Vabadussõda ei toonud suuri kahjusid Juuru kihelkonda. Pastor naases perega Juurusse tagasi

1921 – peale iseseisvumist võeti pastoraadi ruume osaliselt ära ja siis anti jälle tagasi.

1928 – kirikukassa ülejääkidest toimus kiriku ja pastoraadi uuendamine.

Interjööride kirjeldus

Pastoraadi peahoone plaanilahenduses on täheldatav anfilaadsüsteem. Keskne koridor puudub. Pääs pööningukorrusele on toodud enne Teist maailmasõda saali eesruumi. Puidust trepi balustraad olevat toodud ruumist nr 6. Pööningu põhjapoolsesse külge on ehitatud väike korter. Kahe toaline korter ehitati kroonikale tuginedes 1912. Aastal kooli jaoks. Pööningul on näha ka mantelkorstna kehandid. Katusekonstruktsioon on pärit 20. sajandi algupoolest.

Interjööris on säilinud valdav enamus algupärastest baroksetest ustest ja profileeringutega uksepiidad. Ruumis nr 4 aknast mõlemale poole on säilinud algupärane lambrii (Foto 4).

Laed on kõikides ruumides lihtsad ja ilma peegelvõlvita, väljaarvatud saalis. Saali lage raamistab stukk-karniisiga peegelvõlv. Lae keskel on lihtne stukk-rosett, mida ümbritseb laiem stukist ring.

Hoone mõlemas otsas on säilinud vanad kuiv-käimlad. Lõunapoolne kuiv-käimla (ruum 15a) on kujundatud interjööris kapina (Foto 5). Põhjapoolne kuiv-käimla (ruum nr 3a) on oma lahenduselt muudetud, sissepääs on viidud ruumist nr. 5 ruumi nr.4. Ampiirilike sugemetega kujundatud kapp-käimlas on säilinud hilisemate kihtide all ka autentne ümberehitus aegne tapeet (Foto 6 - 7).

Interjööris leiduvad ahjud pärinevad erinevatest ümberehitusetappidest ja jäävad 19 sajandi lõpu ja 20. sajandi 20-30ndatesse aastatesse.

OÜ Restauraatorprojekti poolt koostatud Muinsuskaitse eritingimused Juuru pastoraadi remont-restaureerimistöödeks. Tln. 2008. (A-8984) lk 25-29 on ära toodud väärtuslike detailide ja tarindite inventeerimise nimekiri. Sisearhitektuuris on loetletud Saali pruun kahhelahi, figuraalse ornamendiga tuhaluuk ruumis nr. 8, kõik siseuksed, mõlemad kuivkäimlad, võlvid ruumides nr 13 ja 16 ja pööningul leiduvad konstruktsioonid. Pastoraadile restaureerimisel järgitavad eritingimused sisearhitektuuri osas on üldjoontes piisavad (vt. Lisa 3), kuna tööde reaalse toimumise käigus ilmnevad tihtipeale uued avastused väärtuslike detailide osas.

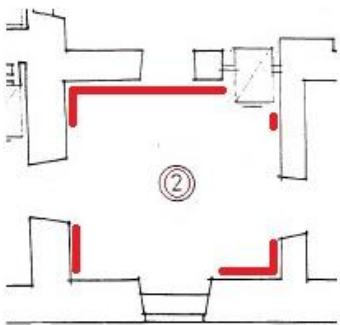
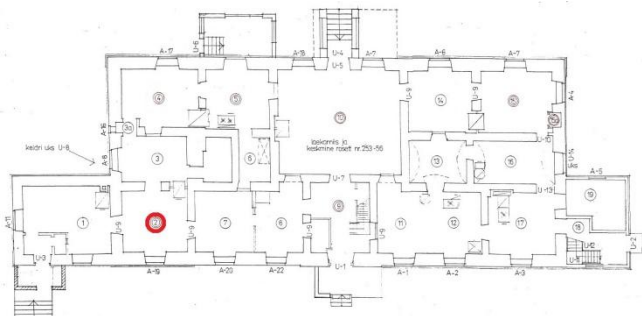
Uuringute käigus avatud Ruumid on järgmised:

Ruum Nr. 2

Antud ruumi esimene viimistluskiht enne esimest leitud tapeedi kihti on lubikrohv, mis on viimistletud põhitoonilt õrn rohelise värviga. Lubikrohv ja algne värvikiht vajavad laiamahulisemaid uuringuid ja sondaaže.

Ruum nr 2 (kirjutustuba võis olla ka ruum nr 4) kunagine funktsioon võis olla pastor Johann Georg Bergi kirjelduses mainitud nn kirjutustuba (elukoone 7 toaga, 1 teenijaskonna oma, 1 kirjutustuba). Ruumid nr 2 ja nr 3 võisid enne 1970ndaid olla üks ruum. Ruumis on säilinud siseuksed ja laudpõrand.

Viimistluskihtide kaart nr. 1 (Foto nr 9 – 15)

OBJEKT: Juuru pastoraadi peahoone. Reg nr: 15168	TEOSTAMISE KUUPÄEV: 17. November 2012 ja 01. Detsember 2012
RUUM NR. 2	
OBJEKTI EHITUSAASTA JA TEADAOLEVAD ÜMBEREHITUSED JA REMONDID: 18 saj. lõpp 1842.a. Pastoraadi saalis ja saaliga külgnevas toas vahetati põrandad 1857.a. Pastoraat sai uue sindlitest katusekatte 1874.a. Pastoraadi väikesed aknad vahetati suurte klaasitud akende vastu välja 1875.a. Tapetseeriti kõik eluruumid ja saal ning aiapoolne nurgatuba (ruum nr 4) said uued ahjud 1884.a. Pastoraadis remont ja uuenduskuur 1903.a. Uue pastori vastuvõtuks toimus pastoraadi põhjalik renoveerimine 1911.a. Pastoraadis suur remont. Uus sindelkatus ja vundament 1912.a. Pastoraadi pööningule ehitatakse kahetoaline korter 1928.a. Pastoraadi uuendamine	
SONDAAŽI ASUKOHAD RUUMIS: 	RUUM HOONE PLAANIL:

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 1

MUSTER:	Lihtsatest stiliseeritud luuderohuväätidest muster	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1860-1870.a. vahemik	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamenti stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Sinine
	TRÜKITEHNIKA:	Plokitrükk
	MAKULATUUR:	Põllumajandust instrueeriv leht 1860.a.
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses. Kuivkäimlas ruum nr 15a on kasutatud sama tapeeti, millel on sinistes toonides kitsas bordüür

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 2

MUSTER:	Hõreda pool-langeva sammuga mustrikorduse moodustab arabesk, mille kese moodustab südame kuju	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1870ndad (1874.a.)	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamenti stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. 1874.a. Pastoraadi väikesed aknad vahetati suurte klaasitud akende vastu välja	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Sinine, pruun, punane
	TRÜKITEHNIKA:	Plokitrükk
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 3

MUSTER:	Pool-langeva sammuga mustrikorduse moodustab stiliseeritud lehttaime kimp	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1870ndad (1875.a.)	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. 1875.a. Tapetseeriti kõik eluruumid 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Sinine, pruun
	TRÜKITEHNIKA:	Plokitrükk
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 4

MUSTER:	Monokroomne ornament roosidest ja liblikatest	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1900.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1903.a toimus uue pastori vastuvõtuks remont 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Valge, Pruun
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk õhukesel paberil
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 5

MUSTER:	Vertikaalne laiatribuline geomeetriline juugendlik muster	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	Vahemik 1900-1910.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Ruumis nr 5 leitud neljanda tapeedikihi all oleva makulatuuri põhjal 3. Juuru kirikukroonika mäрге: 1911.a. võeti pastoraadis ette suurem remont 	
MUSTRI FRAGMENT:	VÄRVID:	Hallid toonid
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk, tselluloospaber (tõmbunud kollaseks)
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.
		

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 6

MUSTER:	Vertikaalne laiatribuline geomeetriline muster	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1930ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 	
MUSTRI FRAGMENT:	VÄRVID:	Lilla, pruun, beež
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Osaliselt ajalehed
	BORDÜÜR:	Bordüür: Lainelise geomeetrilise joonega. Laius 9 cm
		
		

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 7

MUSTER:	Krohvpinna faktuuri imiteeriv.	
TOOTJA:	Soome	
TOOTMISAEG:	1930ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamenti stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Pruun
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Ajalehed
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 8-13

MUSTER:	Kiht 8-12 taimse ornamendiga, kiht 13 geomeetiline roheliseks värvitud seinakate.	
TOOTJA:	NSVL	
TOOTMISAEG:	1960-1980.a. vahemik	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamenti stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT:	VÄRVID:	Helesinine, oranž, valge, roheline, kollane
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud valdavalt eelmise kihi peale
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

Ruum Nr. 4

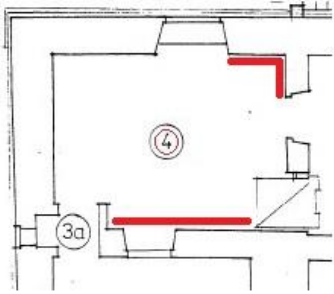
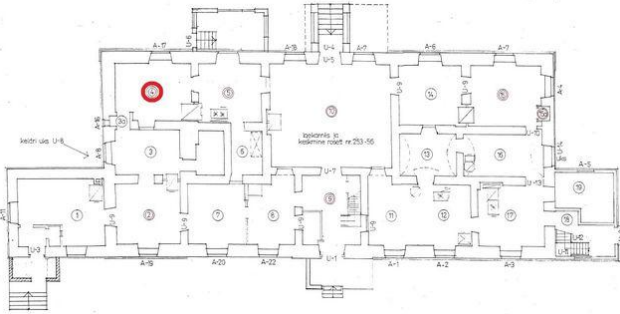
Antud ruumi esimene viimistluskiht enne esimest leitud tapeedi kihti on lubikrohv, mis on viimistletud põhitoonilt õrn rohelise värviga. Lubikrohv ja algne värvikiht vajavad laiamahulisemaid uuringuid ja sondaaže.

Ruum nr 4 (või ka ruum nr 2) kunagine funktsioon võis olla pastor Johann Georg Bergi kirjelduses mainitud nn kirjutustuba (eluhuone 7 toaga, 1 teenijaskonna oma, 1 kirjutustuba).

Ruumis on säilinud hoone ehitusaegne lihtne lambrii. Aknalauaga samal joonel kulgev hallikas-roheline lambrii moodustub laiast lauast, mille ülemine äär on vormistatud lihtsa profileeringuga liistuga.

Ruumis on liaks lisaks osaliselt säilinud lambriile alles ka siseuksed, 19 saj. lõpust pärit ahi, laudpõrand ja ümberehitatud kujul algne kuiv-käimla.

Viimistluskihtide kaart nr. 2 (Foto nr 16 – 23)

OBJEKT: Juuru pastoraadi peahoone. Reg nr: 15168	TEOSTAMISE KUUPÄEV: 17. November 2012 ja 01. Detsember 2012
RUUM NR: 4	
OBJEKTI EHTUSAASTA JA TEADAOLEVAD ÜMBEREHITUSED JA REMONDID: 18 saj. lõpp 1842.a. Pastoraadi saalis ja saaliga külgnevas toas vahetati põrandad 1857.a. Pastoraat sai uue sindlitest katusekatte 1874.a. Pastoraadi väikesed aknad vahetati suurte klaasitud akende vastu välja 1875.a. Tapetseeriti kõik eluruumid ja saal ning aiapoolne nurgatuba (ruum nr 4) said uued ahjud 1884.a. Pastoraadis remont ja uuenduskuur 1903.a. Uue pastori vastuvõtuks toimus pastoraadi põhjalik renoveerimine 1911.a. Pastoraadis suur remont. Uus sindelkatus ja vundament 1912.a. Pastoraadi pööningule ehitatakse kahetoaline korter 1928.a. Pastoraadi uuendamine	
SONDAAŽI ASUKOHAD RUUMIS: 	RUUM HOONE PLAANIL:

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 1

MUSTER:	Vahelduv peen- ja lai triip. Laial triibul pool-langeva sammuga lillekimp.	
TOOTJA:	Teadmata. Arvatav tootja Venemaa tsaaririik	
TOOTMISAEG:	1840-50ndad vahemik. Võimalik, et 1842.a. remondi aegne, kui vahetati põrandaid	
DATEERIMISE MEETOD:	2. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Beež, valge, punane
	TRÜKITEHNIKA:	Plokitrükk
	MAKULATUUR:	Käsitsi valmistatud ebaühtlane kaltsupaber
	BORDÜÜR:	Ülaääres pliatsi joon. Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 2

MUSTER:	Pool-langeva sammuga lillekimbu motiiv, mille lõpetuseks on vaas	
TOOTJA:	Teadmata	
TOOTMISAEG:	1870ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. 1875.a. Tapetseeriti kõik eluruumid	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Beež, roheline, sinine
	TRÜKITEHNIKA:	Plokitrükk
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 3

MUSTER:	Roosade õitega vertikaalsed taimeväädid	
TOOTJA:	Teadmata	
TOOTMISAEG:	1880ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse ka pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. 1884.a. pastor abiellub. Pastoraadi uuendamine 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Roheline, roosa
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 4

MUSTER:	Monokroomne ornament. Kolmest õiest koosnevate kimpudega	
TOOTJA:	Teadmata	
TOOTMISAEG:	1890ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse ka pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Sinine
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 5

MUSTER:	Erakordselt suur mustrikordus. Kartušide ja taimornamendi tihe põiming	
TOOTJA:	Teadmata	
TOOTMISAEG:	1890-1900.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1903.a toimus uue pastori vastuvõtuks remont 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Valge, must, terrakota
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

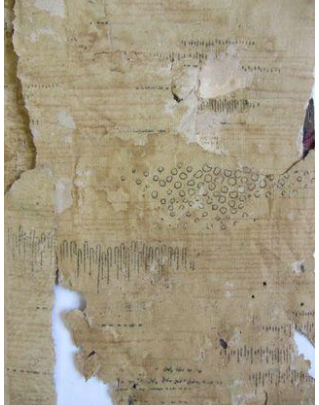
TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 6

MUSTER:	Monokroomne taimornament vesiroosidest ja iiristest	
TOOTJA:	Teadmata	
TOOTMISAEG:	Vahemik 1900-1910.a	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi 2. Ruumis nr 5 leitud neljanda tapeedikihhi all oleva makulatuuri põhjal 3. Juuru kirikukroonika mäрге: 1911.a. võeti pastoraadis ette suurem remont 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Kollased ja valkjad toonid
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk väga õhukesele paberile
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 7

MUSTER:	Tihedalt asetsevad taimelehed- imiteerib gobeläänkanga mustrit	
TOOTJA:	Teadmata	
TOOTMISAEG:	1920ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse ka pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1928.a. toimus pastoraadi põhjalik uuendamine 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Roheline, pruun, punane
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 8

MUSTER:	Horizontaalne viirutus, krohvpinna fakturi imiteeriv.	
TOOTJA:	Teadmata	
TOOTMISAEG:	1920ndate lõpp	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse ka pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1928.a. toimus pastoraadi põhjalik uuendamine 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Samblarohelised ja pruunikad toonid
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses või puudus algsest

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 9

MUSTER:	Tugev diagonaalselt kulgev lai lehtornament, mida vertikaalselt lõikab peen tihe võrdse sammuga punktiirjoon	
TOOTJA:	Teadmata	
TOOTMISAEG:	1940ndate lõpp	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse ka pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Makulatuuri põhjal 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Helesinine, valge, tumesinine
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Ajalehed: Leitud Õhtuleht 27. Veebruar 1947.a.
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses või puudus algselt

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 10

MUSTER:	Monokroomne metsiku roosi väät	
TOOTJA:	NSVL Moskva	
TOOTMISAEG:	1950ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tootja võrdlus analoogidega 2. Veerisel tootja märgistus 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Helelillast kuni mustjaspunaseni
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Lai tapeedil korduva roosiväädi mustriiga bordüürkoos suurte roosiõitega
		

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 11 - 18

MUSTER:	Kihid 11-14 geomeetrilised joonornamendid. Kihid 15-18 taimsed ornamendid	
TOOTJA:	NSVL	
TOOTMISAEG:	1960-1980.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Võrdlus analoogidega	
MUSTRI FRAGMENT:	VÄRVID:	Pastelsed toonid: beež, heleroheline, pruun, roosa, hõbedane.
	TRÜKITEHNIKA:	Tööstuslik
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Kihtidel 11- 18 algselt puudusid

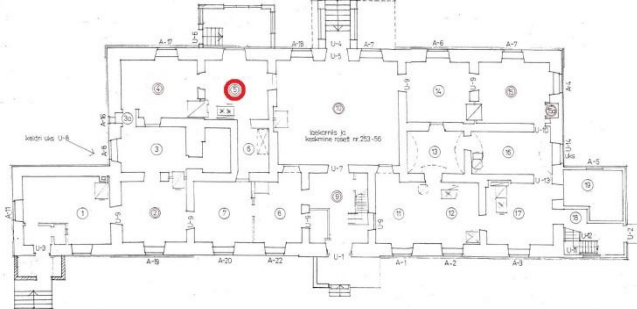
Ruum Nr. 5

Antud ruumi esimene viimistluskiht enne esimest leitud tapeedi kihti on lubikrohv. Esimene viimistluskiht vajab laiamahulisemaid lisa uuringuid ja sondaaže.

Ruum nr 5 on vahetult pastori kirjutusruumi kõrval oma funktsioonilt olnud salong või visiidiruum.

Ruumis on säilinud siseuksed ja laudpõrand.

Viimistluskihtide kaart nr. 3 (Foto 24 – 29)

OBJEKT: Juuru pastoraadi peahoone. Reg nr: 15168	TEOSTAMISE KUUPÄEV: 17. November 2012 ja 01. Detsember 2012
RUUM NR: 5	
OBJEKTI EHTUSAASTA JA TEADAOLEVAD ÜMBEREHITUSED JA REMONDID: 18 saj. lõpp 1842.a. Pastoraadi saalis ja saaliga külgnevas toas vahetati põrandad 1857.a. Pastoraat sai uue sindlitest katusekatte 1874.a. Pastoraadi väikesed aknad vahetati suurte klaasitud akende vastu välja 1875.a. Tapetseeriti kõik eluruumid ja saal ning aiapoolne nurgatuba (ruum nr 4) said uued ahjud 1884.a. Pastoraadis remont ja uuenduskuur 1903.a. Uue pastori vastuvõtuks toimus pastoraadi põhjalik renoveerimine 1911.a. Pastoraadis suur remont. Uus sindelkatus ja vundament 1912.a. Pastoraadi pööningule ehitatakse kahetoaline korter 1928.a. Pastoraadi uuendamine	
SONDAAŽI ASUKOHAD RUUMIS: 	RUUM HOONE PLAANIL:

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 1

MUSTER:	Üldplaanis suurtest pool-langeva sammuga kartuššidest muster	
TOOTJA:	Teadmata. Arvatav tootja Venemaa tsaaririik	
TOOTMISAEG:	1840-50ndad vahemik. Võimalik, et 1842.a. remondi aegne, kui vahetati kõnesolevas ruumis ja saalis põrandad	
DATEERIMISE MEETOD:	3. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Hall, valge, sinine
	TRÜKITEHNIKA:	Plokitrükk
	MAKULATUUR:	Käsitsi valmistatud ebaühtlane kaltsupaber
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 2

MUSTER:	Laiad vertikaalsed triibud, millel peente horisontaalsete triipudega vaheldub akantusornament	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1870ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. 1875.a. tapetseeriti kõik ruumid	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Oranž, must, kollane
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Tugev hall papp
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 3

MUSTER:	Pool-langeva sammuga stiliseeritud lillekimbu ja akantuse ornamendi motiiv	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1890-1900.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1903.a toimus uue pastori vastuvõtuks remont 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Must, roheline
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katke: Rohelistes ja punastes toonides põimlint. Laius 8 cm (fragmendi laius 6cm)
		

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 4

MUSTER:	Moonikimpude motiiv	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1900-1910.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1911.a. võeti pastoraadis ette suurem remont 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Lilla, valge
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk õhukesel paberil
	MAKULATUUR:	Ajaleht: 1910.a.
	BORDÜÜR:	Bordüüri ei leidnud aga on ära tuntav eemaldatud bordüüri jälg

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 5

MUSTER:	Vertikaaltriipudega taustal pool-langeva sammuga lakoonilised juugendlikud ripatsid	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1911-1915.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Punane, kuldne
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri ei ole, on peegelvälvi markeeriv valge paber

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 6

MUSTER:	Suured helelillad roosid mustal foonil	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1911-1920.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Lilla, roosa, must
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri ei ole, on peegelvälvi markeeriv valge paber. Kordab eelmist kujundust

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 7

MUSTER:	Horisontaalne viirutus, krohvpinna faktuuri imiteeriv.	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1920ndate lõpp	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu Juuru kirikukroonika mäрге: 1928.a. toimus pastoraadi põhjalik uuendamine 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Samblarohelised ja pruunikad toonid
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Ajaleht: 1926.a.
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 8

MUSTER:	Ühetooniline peen reljeefne neerumuster	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1930-1940 vahemik	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Kahe dateeritava kihi abil	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Roheline
	TRÜKITEHNIKA:	-
	MAKULATUUR:	Tõenäoliselt antud kiht on kasutatud makulatuurina
	BORDÜÜR:	-

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 9

MUSTER:	Tugev lai lehtornament, mida vertikaalselt lõikab peen tihe võrdse sammuga punktiirjoon	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1940ndate lõpp	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamenti stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Ruumis nr 4 leitud üheksanda tapeedikihhi all oleva makulatuuri põhjal 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Oranž, punane, valge
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Eelmine kiht nr 8
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 10-18

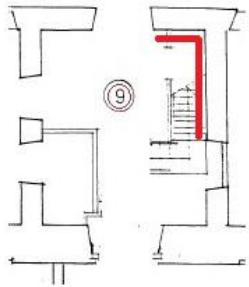
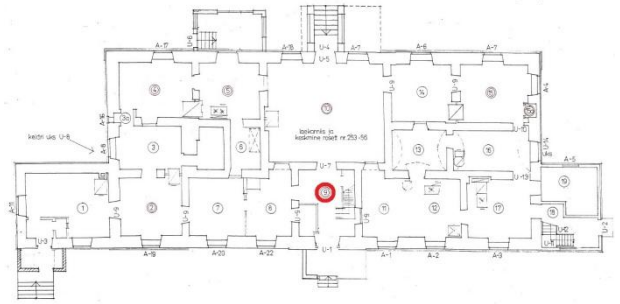
MUSTER:	Kihid 10-11 ornamendita faktuuri imiteerivad. Kihid 12-15 geomeetrilised ornamendid. Kihid 16-18 taimsed ornamendid.	
TOOTJA:	Teadmata. NSVL	
TOOTMISAEG:	1960-1980.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamenti stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 	
MUSTRI FRAGMENT:	VÄRVID:	Oranž, kollane, roheline, helesinine, hall, pruun
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Osaliselt paigaldatud otse eelmisel kihil, osaliselt ajalehed
	BORDÜÜR:	Esines üksikuid bordüürikatkeid varasematel kihtidel.

Ruum Nr. 9

Antud ruumi esimene viimistluskiht enne esimest leitud tapeedi kihti on lubikrohv. Esimene viimistluskiht vajab laiamahulisemaid lisa uuringuid ja sondaaže.

Ruumi nr 9 interjööri kujundus on pärit ilmselt 1928.a pastoraadis toimunud ümberehituse ajast. Pööningukorruse puidust trepi balustraad olevat toodud praegusele kohale ruumist nr. 6. Ruumis on säilinud siseuksed ja laudpõrand.

Viimistluskihtide kaart nr. 4 (Foto 30 – 31)

OBJEKT: Juuru pastoraadi peahoone. Reg nr: 15168	TEOSTAMISE KUUPÄEV: 17. November 2012 ja 01. Detsember 2012
RUUM NR: 9	
OBJEKTI EHTUSAASTA JA TEADAOLEVAD ÜMBEREHITUSED JA REMONDID: 18 saj. lõpp 1842.a. Pastoraadi saalis ja saaliga külgnevas toas vahetati põrandad 1857.a. Pastoraat sai uue sindlitest katusekatte 1874.a. Pastoraadi väikesed aknad vahetati suurte klaasitud akende vastu välja 1875.a. Tapetseeriti kõik eluruumid ja saal ning aiapoolne nurgatuba (ruum nr 4) said uued ahjud 1884.a. Pastoraadis remont ja uuenduskuur 1903.a. Uue pastori vastuvõtuks toimus pastoraadi põhjalik renoveerimine 1911.a. Pastoraadis suur remont. Uus sindelkatus ja vundament 1912.a. Pastoraadi pööningule ehitatakse kahetoaline korter 1928.a. Pastoraadi uuendamine	
SONDAAŽI ASUKOHAD RUUMIS:	RUUM HOONE PLAANIL:
	

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 1

MUSTER:	Tihedalt asetsevad taimelehed- imiteerib gobeläänkanga mustrit	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1920ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1928.a. toimus pastoraadi põhjalik uuendamine 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Pruun, kollane
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Ajaleht. 1928.a.
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 2

MUSTER:	Krohvpinna faktuuri imiteeriv. Aimatav ruudustik.	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1930ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Beež, kollane
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Kitsas bordüür. Laius 3 cm

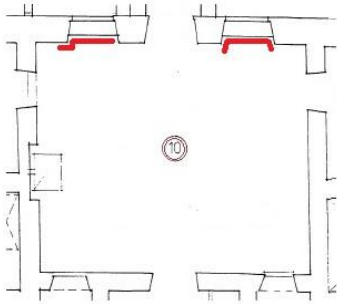
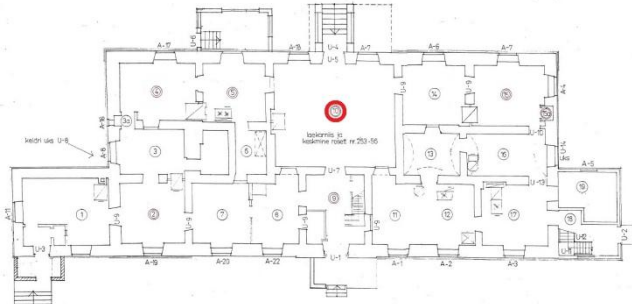
Ruum Nr. 10 (Saal)

Antud ruumi viimistluskihid vajab laiamahulisemaid lisa uuringuid ja sondaaže.

Ruumi nr 10 leitud tapeedifragmendid interjööri kujunduses on pärit ilmselt 1928.a pastoraadis toimunud ümberehituse ajast. Tapeet leiti akende all jooksva vineeri ja puit-liist lambrii alt.

Ruumis on säilinud siseuksed ja laudpõrand.

Viimistluskihtide kaart nr. 5 (Foto 32)

OBJEKT: Juuru pastoraadi peahoone. Reg nr: 15168	TEOSTAMISE KUUPÄEV: 17. November 2012 ja 01. Detsember 2012
RUUM NR: 10 (Saal)	
OBJEKTI EHTUSAASTA JA TEADAOLEVAD ÜMBEREHITUSED JA REMONDID: 18 saj. lõpp 1842.a. Pastoraadi saalis ja saaliga külgnevas toas vahetati põrandad 1857.a. Pastoraat sai uue sindlitest katusekatte 1874.a. Pastoraadi väikesed aknad vahetati suurte klaasitud akende vastu välja 1875.a. Tapetseeriti kõik eluruumid ja saal ning aiapoolne nurgatuba (ruum nr 4) said uued ahjud 1884.a. Pastoraadis remont ja uuenduskuur 1903.a. Uue pastori vastuvõtuks toimus pastoraadi põhjalik renoveerimine 1911.a. Pastoraadis suur remont. Uus sindelkatus ja vundament 1912.a. Pastoraadi pööningule ehitatakse kahetoaline korter 1928.a. Pastoraadi uuendamine	
SONDAAŽI ASUKOHAD RUUMIS: 	RUUM HOONE PLAANIL:

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 1

MUSTER:	Monokroomne avatud õitest kimpudega lahendus, hõbedase läikega paber.	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1920ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1928.a. toimus pastoraadi põhjalik uuendamine 	
MUSTRI FRAGMENT:	VÄRVID:	Hall, hõbedane
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Ajaleht. 1928.a.
	BORDÜÜR:	Tapeet säilinud vaid vineerist seinatahveldise all (50 cm ulatuses põrandast).
		

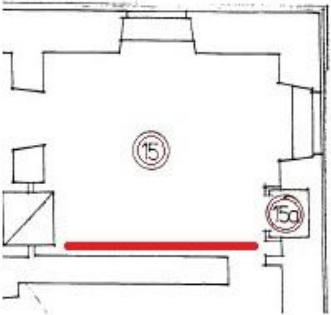
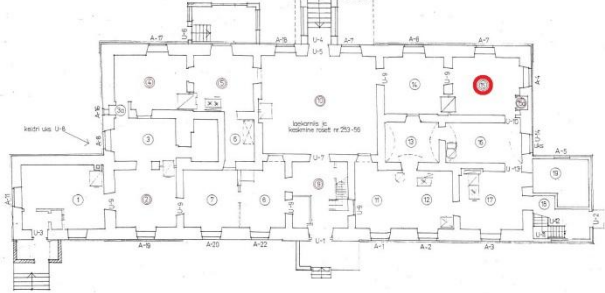
Ruum Nr. 15

Antud ruumi esimene viimistluskiht enne esimest leitud tapeedikihti on lubikrohv. Esimene viimistluskiht vajab laiamahulisemaid lisa uuringuid ja sondaaže.

Laste ja teenijate läheduse tarvidus ja antud ruumi teenindamise võimalus tänu kõrval asuvale köögile ja teenija ruumile viitab, et ruum nr 15 algne funktsioon võis olla pastoriproua tuba.

Ruumis on säilinud siseuksed, ampiirilike sugemetega kujundatud kapp-käimla (tapeetide kihid dokumenteerimata) ja laudpõrand.

Viimistluskihtide kaart nr. 6 (Foto 33 – 42)

OBJEKT: Juuru pastoraadi peahoone. Reg nr: 15168	TEOSTAMISE KUUPÄEV: 17. November 2012 ja 01. Detsember 2012
RUUM NR: 15	
OBJEKTI EHITUSAASTA JA TEADAOLEVAD ÜMBEREHITUSED JA REMONDID: 18 saj. lõpp 1842.a. Pastoraadi saalis ja saaliga külgnevas toas vahetati põrandad 1857.a. Pastoraat sai uue sindlitest katusekatte 1874.a. Pastoraadi väikesed aknad vahetati suurte klaasitud akende vastu välja 1875.a. Tapetseeriti kõik eluruumid ja saal ning aiapoolne nurgatuba (ruum nr 4) said uued ahjud 1884.a. Pastoraadis remont ja uuenduskuur 1903.a. Uue pastori vastuvõtuks toimus pastoraadi põhjalik renoveerimine 1911.a. Pastoraadis suur remont. Uus sindelkatus ja vundament 1912.a. Pastoraadi pööningule ehitatakse kahetoaline korter 1928.a. Pastoraadi uuendamine	
SONDAAŽI ASUKOHAD RUUMIS: 	RUUM HOONE PLAANIL:

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 1

MUSTER:	Üldplaanis suurtest pool-langeva sammuga kartušsdest muster, mille keskel suur roosikimp.	
TOOTJA:	Teadmata. Arvatav tootja Venemaa tsaaririik	
TOOTMISAEG:	1840-50ndad vahemik. Võimalik, et 1842.a. remondi aegne, kui vahetati põrandaid	
DATEERIMISE MEETOD:	2. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Hall, valge, roosa
	TRÜKITEHNIKA:	Plokitrükk
	MAKULATUUR:	Käsitsi valmistatud ebaühtlane kaltsupaber
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 2

MUSTER:	Lihtsatest õitest ja stiliseeritud väätidest muster	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1860-1870.a. vahemik	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Ruumis nr 2 leitud esimese tapeedikihki all oleva makulatuuri põhjal	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Pruun, valge, beež
	TRÜKITEHNIKA:	Plokitrükk
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 3

MUSTER:	Laiad vertikaalsed triibud, millel peente horisontaalsete triipudega vaheldub akantusornament	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1870ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. 1875.a. tapetseeriti kõik eluruumid 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Hall, pruun, valge
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Tugev hall papp
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 4

MUSTER:	Pool-langeva sammuga lillekimbu motiiv- kibuvitsaõied	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1880.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Makulatuuri põhjal 3. 1884.a. pastor abiellus ja tehti remont 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Valge, helesinine, roheline, roosa
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk. Paber- paksem muareesiidi aimav faktuur
	MAKULATUUR:	Ajalehed: 1879, 1880, 1881.a.
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 5

MUSTER:	Monokroomne taimornament	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1900.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1903.a toimus uue pastori vastuvõtuks remont 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Hall, valge
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk, tselluloospaber (tõmbunud kollaseks)
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 6

MUSTER:	Monokroomsed suured kobrulehe kimbud	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	Vahemik 1900-1910.a	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Ruumis nr 5 leitud neljanda tapeedikihhi all oleva makulatuuri põhjal 3. Juuru kirikukroonika mäрге: 1911.a. võeti pastoraadis ette suurem remont 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Hall, valge
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk, tselluloospaber (tõmbunud kollaseks)
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 7

MUSTER:	Monokroomne lihtsat kangafaktuuri järgi aimav	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	Vahemik 1917-1920.a.	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamenti stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1918.a asusid pastoraati elama kaks saksa leitnanti. Pastor naases 1919.a. 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Sinine
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Bordüüri katkeid ei leidnud, tõenäoliselt eemaldatud täies ulatuses.

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 8

MUSTER:	Suured kimbud kollaste rooside ja õunapuu õitega. Pind kerge hõbedase läikega	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1920ndate keskpaik	
DATEERIMISE MEETOD:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ornamenti stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Juuru kirikukroonika mäрге: 1928.a. toimus pastoraadi põhjalik uuendamine 	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Valge, roheline, kollane
	TRÜKITEHNIKA:	Valtstrükk hõbedase läikega paberile
	MAKULATUUR:	Ajalehed: Päevaleht 1928 Jaanuar ja 1927.a.
	BORDÜÜR:	Bordüür: laius 8cm

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 9

MUSTER:	Monokroomne tihedate siniste ja valgete täppidega pinnalaotus	
TOOTJA:	Soome firma. Toijalan Tapettitehdasyhtiö. Disainer Saimi Hämäläinen (töötas 1928-1965)	
TOOTMISAEG:	1930ndate keskpaik	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Helesinine, tumesinine, valge
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Eelmine kiht kaetud seina soojustamise eesmärgil vineeriga, millel makulatuuriks paber ja ajalehed
	BORDÜÜR:	Kitsas bordüür: sinine, must, kuldne. Laius 3 cm
		

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 10

MUSTER:	Krohvpinna faktuuri imiteeriv (aimatava ruudustikuga pinnalaotus).	
TOOTJA:	Teadmata.	
TOOTMISAEG:	1940ndad	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse ka pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Kollane, roheline, punane, pruun, oranž
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Kitsas bordüür: Must, kuldne, punane. Laius 2,5 cm
		

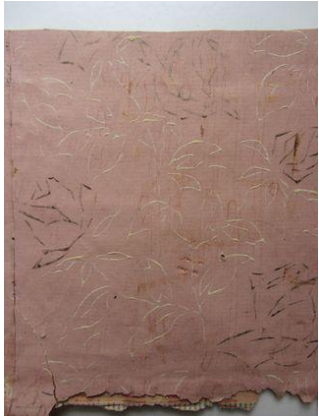

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 11

MUSTER:	Monokroomsed rohelised õied ja lehed	
TOOTJA:	Teadmata. NSVL	
TOOTMISAEG:	1950-1960 vahemik	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse ka pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Roheline
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Roheline, pruun. Laius 3,2 cm
		

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 12

MUSTER:	Horisontaal ja vertikaal triipudest tekkiv ruudustik	
TOOTJA:	Teadmata. NSVL	
TOOTMISAEG:	1960-1970 vahemik	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse ka pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu 2. Makulatuuril dateering: 13. august 1965	
MUSTRI FRAGMENT: 	VÄRVID:	Valge, roosa, helesinine
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Ajaleht. 13. augustil 1965
	BORDÜÜR:	Kollane, pruun. Laius 4,2 cm
		

TAPEEDINÄIDISE IDENTIFITSEERIMINE: kiht 13

MUSTER:	Roosal põhjal markeeriva joonega valged ja pruunid roosi õied	
TOOTJA:	Teadmata. NSVL	
TOOTMISAEG:	1970-1980 vahemik	
DATEERIMISE MEETOD:	1. Ornamendi stiilikriitiline võrdlus analoogidega, võttes arvesse tootmise iseärasusi ja pastoraadis toimunud teadaolevaid remondiaegu	
MUSTRI FRAGMENT:	VÄRVID:	Tuhm roosa, valge, pruun
	TRÜKITEHNIKA:	
	MAKULATUUR:	Paigaldatud otse eelmisele kihile
	BORDÜÜR:	Naeltega paigaldatud kullatud papp, millel pressitud lilleõied. Laius 3,2 cm
	 	

Kokkuvõte

Juuru pastoraadi peahoonest leitud tapeetide kõnekaimaks rolliks on saanud hoone ehitusajaloo jutustamine. Kihte analüüsid oli võimalik näha, kui põhjalik oli olnud hoones ette võetud remont või interjööri värskendamine. Seinakattematerjalide ajaloolisi kujundusvõtteid arvestades tuleb võimalusel alati avada suuremaid pindasid. Mittepiisav sondaaži tükid võib uuringute tulemust moonutada. Piisava info kogumiseks kõnesoleva objekti puhul avati maksimaalne seinapind.

Iga tapeedikihhi seotus nii ruumi keskselt kui teiste ruumidega on suurepärast jälgitav ja tapeedid saavad edasistes restaureerimistöodes olla suunajaks sisekujunduse lahenduse leidmisel. Võimaliku interjööride kujundamisel võiks ideaalis rekonstrueerida esimeste kihtide tapeedid. Rekonstruktsioonid toetaksid ajalooliselt nii olulise objekti üldilmet.

Tapeeti peab oskama näha interjööri lahutamatu osana. Pikka aega on esile tõstetava viimistluskihi staatuses võimalikud leitavad seinamaalingud. Ootus leida maalinguid võib võtta tähelepanu hilisematelt tapeetidelt, mida võib olla olenevalt hoone eest ja hilisemast kasutusest kuni parkümmend kihti.

Teatud ruumilahenduse identifitseerimise käigus võime jõuda järeldusele, et ülejäänud värvilahendused võivad olnud olla lahutamatus seoses paberkatetega seintel. Tapeedi esmane funktsioon on ikkagi olnud läbi ajaloo matkida ja markeerida seda, mida meie restaureeritavatest ja uuritavatest hoonetest loodetakse leida- seinamaalingud.

Kasutatud materjalid

Trükkimata allikad:

Muinsuskaitseameti arhiiv (Tallinnas):

-**Maiste, Juhan.** Juuru kirikla inventariseerimisankeet ja fotod. Tln. 1976. M-1995

-**Meriste, E.** Juuru mõisa ajalooline õiend. Tln. 1980. A-447

-**OÜ Restauraatorprojekt.** Muinsuskaitse eritingimused Juuru pastoraadi remont-restaureerimistödeks. Tln. 2008. A-8984

-**Ranniku, Veljo.** Eesti NSV mõisate esialgne ülevaade. Rapla rajoon. Tln. 1978. A-65

Käsikirjad:

Juuru kiriku ja kihelkonna kroonika. 1830-1934.aastad (Juuru koguduse omanduses)

Trükitud allikad:

Heikkinen, Maire. Suomalainen Tapetikirja. Porvoo 2009.

Internet:

-Mõisaportaal

www.mois.ee

-Kultuurimälestiste riiklik register 2013

<http://register.muinas.ee/?menuID=monument&action=view&id=15168>

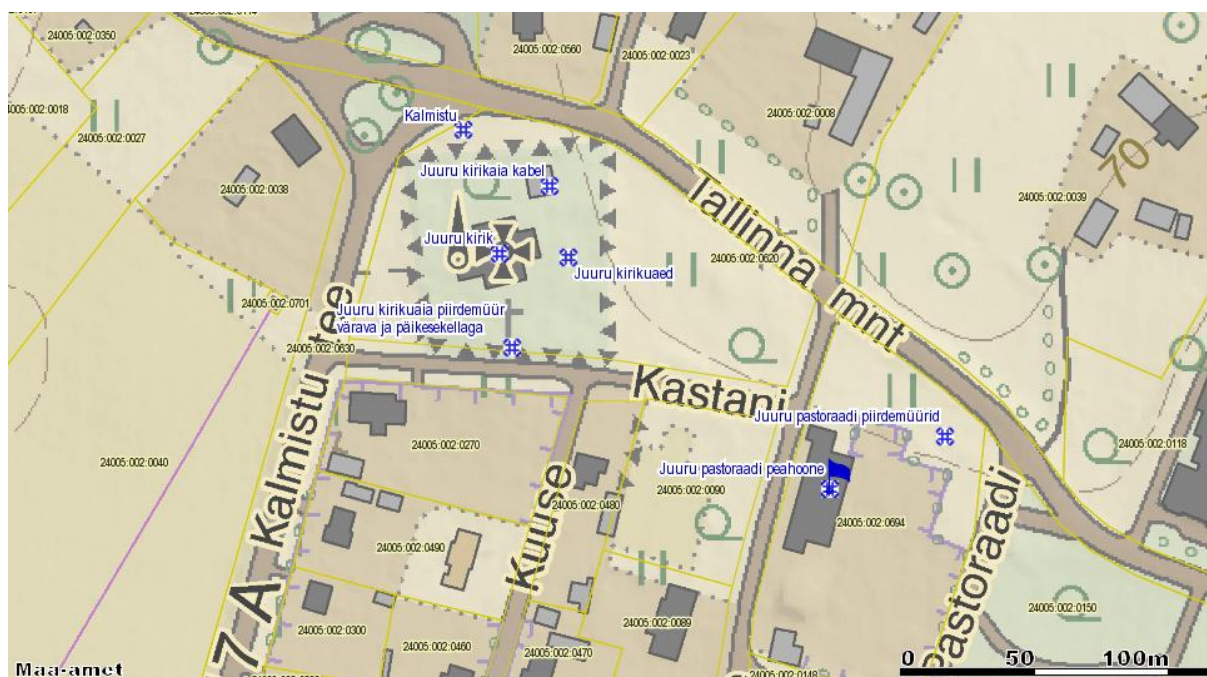
-Maa-ameti kaardirakendus:

<http://xgis.maaamet.ee/xGIS/XGis>

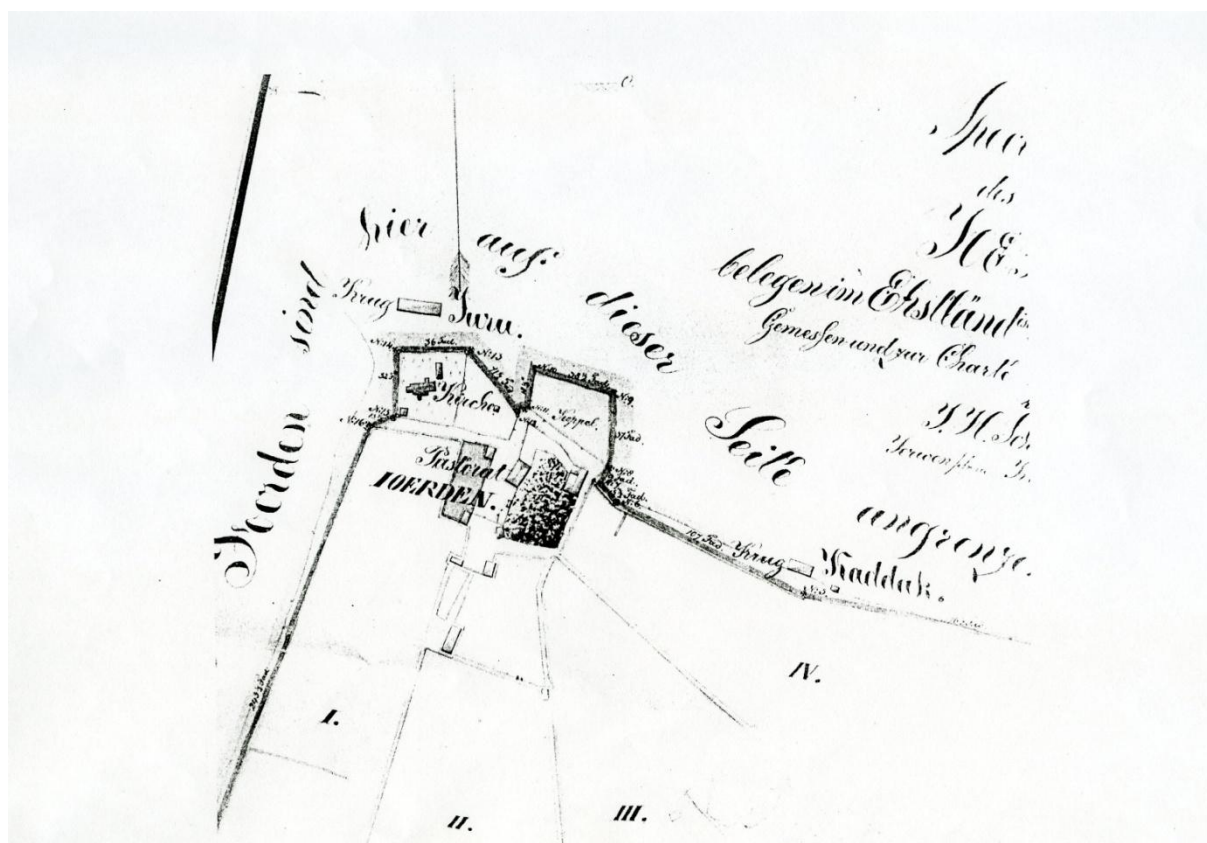
-Muinsuskaitseameti Fotokogu:

<http://register.muinas.ee/?menuID=photolibrary&action=view&id=8233>

Lisa 1

Lisa 2

Juuru pastoraat, 1847.a.⁵

⁵ AA, F.3724, n. 5, s.ü. 1288

V MUINSUSKAITSE ERITINGIMUSED

1. VÄLISARHITEKTUUR (HOONE 1, 1a, 1b)

- 1.1. Säilitada hoone 1 olemasolevas mahus. Juurde- ja pealeehituste tegemine ei ole lubatud. Hilisemad juurdeehitused (hoone 1a ja 1b) võib säilitada. Neile juurde- ja pealeehituste tegemine ei ole lubatud. Eemaldada hoone 1a läänepoolne tänavaäärne juurdeehitus ja trepp (foto 1, 7). Sinna vormistada hoone arhitektuuriga sobivam sissepääs. Hoovi pool eemaldada puidustjuurdeehitus (foto 26, 27, 32, 34) ja saali sissepääsu ette ehitatud silikaatkividest veranda postid ning lahtine trepp (foto 25, 26, 27, 28, 29).
- 1.2. Taastada tänavapoolne peasissepääsu ees olnud puidust palkon-veranda (vt. näidised pt. VIII).
- 1.3. Taastada hoovi pool saali sissepääsu ees olnud puidust ja klaasidega veranda. (vt. näidised pt. VIII).
- 1.4. Restaureerida hoone 1 barokne välisuks (foto 4). Varustada sobiva käepidemega.
- 1.5. Restaureerida või valmistada olemasoleva eeskujul hoone 1b välisuks U-2 (foto 13). Varustada sobiva käepidemega.
- 1.6. Hoone 1a välisuks teha hoone stiiliga sobiv. Soovitav võtta eeskujuks hoone 1b välisuks (foto 13).
- 1.7. Restaureerida hoovipoolsed saali ukсед U-4 (fotod 30, 31).
- 1.8. Hoone keldrisse pääsu uks teha olemasoleva U-8 (foto 40) eeskujul.
- 1.9. Hoone 1 lõunapoolse ukse U-14 asemele võib taastada akna või teha uus uks U-2) eeskujul.

- 1.10. Restaureerida hoone 1 räästa ja korrusevaheline karniis (foto 3, 7, 9, 11, 14, 15, 16).
- 1.11. Restaureerida hoonete 1a ja 1b puidust räästakonsoolid.
- 1.12. Hoonete 1, 1a, 1b fassaadiviimistlus- silekrohv (lubikrohv). Hoonel 1 taastada pseudoliseenid (värvitud) ja avade ümbruse krohvraamistus (foto 7).
- 1.13. Korrastada ja eksponeerida hoone 1 maakividest sokkel (fotod 2, 3, 7, 16, 17, 38).Hoonetel 1a ja 1b sokkel krohvida.
- 1.14. Korrastada, säilitada hoone korstnad (fotod 1, 2, 5, 6, 7, 10).
- 1.15. Säilitada, korrastada katusel kolmnurksed uugid (fotod 5, 6).
- 1.16. Katusekattematerjaliks hoonel 1 põletatud savikivi (Aseri antiik). Hoonetel 1a ja 1b – tsingitud sileplekk või sindelkatus (kimmkatus).
- 1.17. Hoone välisaknad võimalusel restaureerida, amortiseerunud teha 6-osalise raamijaotusega puidust. Eeskujuks võtta A-1, A-2, A-3, A-4, A-5, A-6, A-7, A-16, A-18 (fotod 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24).Aknaraamid värvida linaõlivärviga pintsliga. Puhastada aknanurgikud ja kasutada aknaraamid. Puuduvad teha vanade eeskujul. Praegu on neid mitut varianti. Hoonel 1 ja 1b kasutada nn.linnunokk varianti (foto 12, 18, 19, 21) hoonel 1a lihtsamaid (foto 20, 22, 23, 24).Ruumi sees võivad olla pakettklaasid.
- 1.18. Hoone välisarhitektuuri korrastamiseks tellida välisviimistluse põhiprojekt, mis kooskõlastatakse Muinsuskaitseametis.

2. SISEARHITEKTUUR (HOONED 1, 1a, 1b)

- 2.1. Taastada hoone 1 anfilaadsüsteem.
- 2.2. Hoonel 1 tänavapoolses eeskojas (peasissepääs) võib eemaldada hilisema põõningule viiva järsu trepi (foto 47) ja taastada avar eeskoda. Kui on siiski soov siit põõningule pääseda, siis projekteerida siia hoone stiiliga sobivam puidust trepp. Soovitavam on siiski kasutada endiseid põõningulepääse.

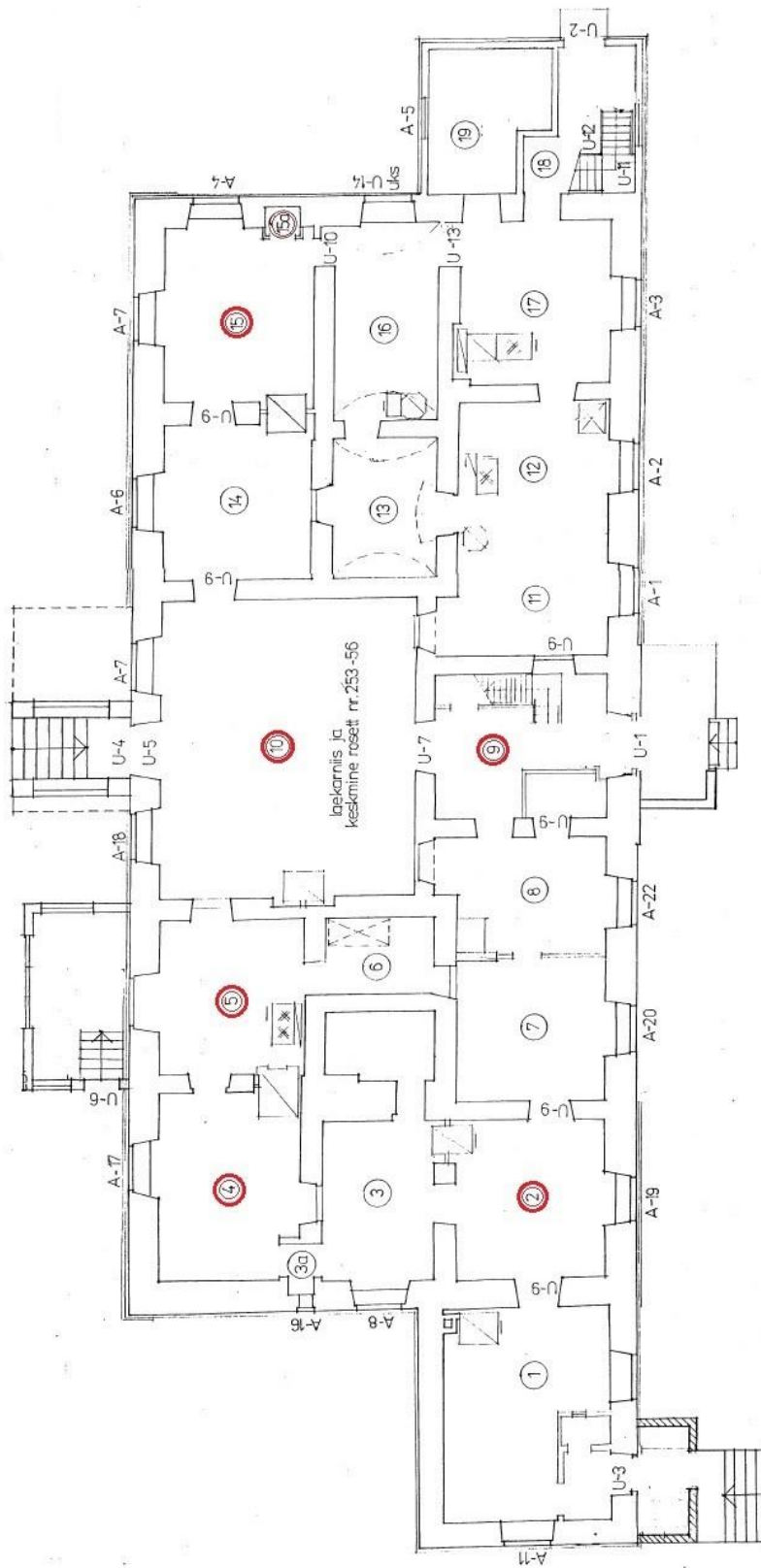
- 1) vanim on ruum nr. 6-st (foto 85), mis nüüdseks on likvideeritud;
- 2) hilisem on pääs hoonest 1b (foto 63).

- 2.3. Säilitada, restaureerida vanad siseuksed, uksepiidad ja manused (U-1a, U-5, U-7; siseuksed U-9, U-10, U-11, U-12, U-13) (fotod 46, 48, 48a, 51, 52, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 73, 74, 75).
- 2.4. Säilitada, restaureerida saaliakende luugid (fotod 49, 50).
- 2.5. Säilitada pruunidest kahlitest ahjud ja ahjuuksed (fotod 57, 58, 79).
- 2.6. Säilitada ahjuluuk ruumis 8 (foto 77).
- 2.7. Säilitada ruumide 13, 16, võlvid (fotod 68, 78).
- 2.8. Saalis restaureerida stukkdekoor ja peegelvõlvlagi (fotod 53, 54, 55, 56).
- 2.9. Siseruumides mitte kasutada tehismaterjale (kipsplaadid jms.).
- 2.10. Põrandad- selgitada välja praeguse uue põrandakatte all olev vanade põrandate katted (laudpõrand, parkett, kivi) ja vastavalt uurimistulemustele restaureerida ka veel heas seisukorras olevad põrandad või teha uued põrandad vanade eeskujul (laudise laius jne.).
- 2.11. Pööningul säilitada mantelkorstna kehandid (fotod 83, 84).

3. HOOV, KÕRVALHOONED JA RAJATISED.

- 3.1. Säilitada, restaureerida aidad (hooned 2, 6- vt. plaan 1; fotod 87, 88, 89, 91).
- 3.2. Paekivist kelder (hoone 4), puhastada suurtest puudest ja võsast ning taastada (foto 90).
- 3.3. Säilitada kaev (rajatis 5, foto 11).
- 3.4. Restaureerida paekividest piirdemüür krundi ümber (rajatis 8, foto 92). Taastada müür ka krundi kirdeosas, üle tänava leerimaja lähedal, kus see on hävinud. Piirdemüüritis või selle lähedal olevad puud ja põõsad eemaldada. Hoovi korrastamiseks tellida haljastusprojekt. Väravate vormistamisel võib võtta eeskujuks pt. VIII leht 5 väravaposte (pastoraat Karmel).

1. KORRUS (1) ruumi nr.

FOTOD

Foto 1

Juuru pastoraadi peahoone. Foto: Juuru koguduse arhiiv

Foto 2

Carl Paul Martin Hasselblatt. (Foto: repro)

Foto 4

Ruumis nr 4 asuv lambrii. Foto: Karen Klandorf, november 2012

Foto 5

Ruumis nr 15 asuv kuivkäimla. Foto: OÜ Restauraatorprojekt. 2008

Foto 6

Ruumis nr 15 asuva kuivkäimla esimene kiht tapeeti . Foto: Kadri Tael, november 2012

Foto 7

Ruumis nr 15 asuva kuivkäimla esimese tapeedi kihi bordüür . Foto: Kadri Tael, november 2012

Foto 8

Pastoraadi trepp ruumis nr 9. OÜ Restauraatorprojekt. 2008

Foto 9

Foto 10

Foto 11

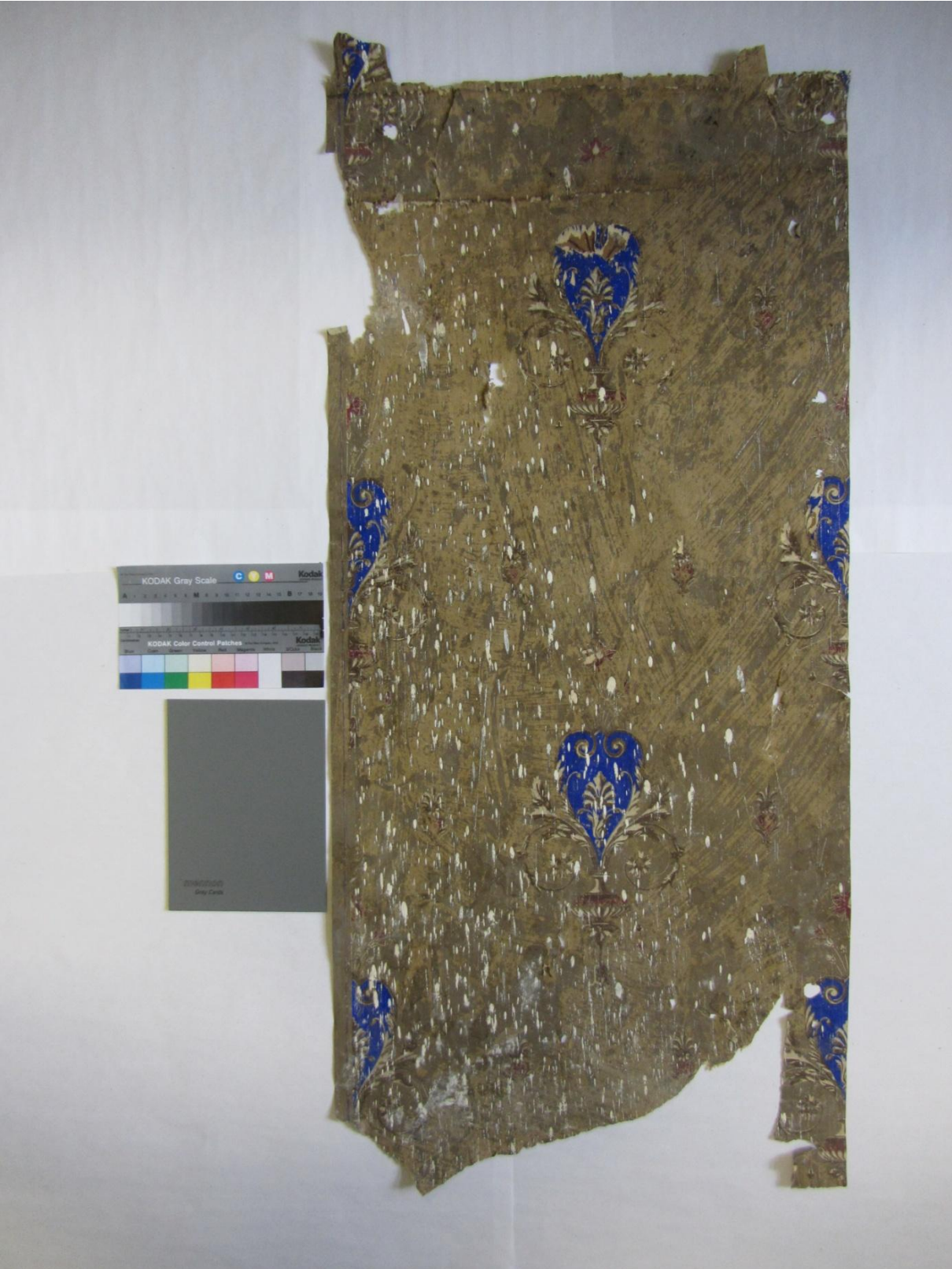

Foto 12

Foto 13

Foto 14

Foto 15

Foto 16

Foto 17

Foto 18

Foto 19

Foto 20

Foto 21

Foto 22

Foto 23

Foto 24

Foto 25

Foto 26

Foto 27

Foto 28

Foto 29

Foto 30

Foto 31

Foto 32

Foto 33

Foto 34

Foto 35

Foto 36

Foto 37

Foto 38

Foto 39

Foto 40

Foto 41

Foto 42

